

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/109/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121569845
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6121569845.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členov senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu: BKT Group, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Narcisová 2229/6, IČO: 47 704 195, zastúpeného JANČI & Partners s.r.o., so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Belopotockého 720/2, proti žalovanému: Mesto Košice, so sídlom v Košiciach, Tr. SNP 48/A, IČO: 00 591 135, o zaplatenie 27.913,48 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 21.11.2022 č.k. 29C/9/2022-203 takto

rozhodol:

Návrhu žalobcu na prerušenie konania nevyhovuje.

Potvrdzuje rozsudok vo veci samej a vo výroku o trovách konania..

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) návrhu žalobcu na prerušenie konania nevyhovел a žalobu zamietol. Rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške, o ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia 27.913,48 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 10.12.2021 do zaplatenia z dôvodu náhrady za užívanie nehnuteľností, vlastnícky patriacich žalobcovi.

3. Vykonaným dokazovaním vzal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností - parcela C - KN č. 444/49, o výmere 113 m², druh zastavané plochy a nádvoria,- parcela C - KN č. 444/50, o výmere 28 m², druh zastavané plochy a nádvoria,- parcela C - KN č. 444/51, o výmere 64 m², druh zastavané plochy a nádvoria,- parcela C - KN č. XXX/XX, o výmere 17 m², druh zastavané plochy a nádvoria,- parcela C - KN č. 447/13, o výmere 126 m², druh ostatná plocha,- parcela C - KN č. 447/14, o výmere 44 m², druh ostatná plocha,- parcela C - KN č. XXXX/XX, o výmere 380 m², druh zastavané plochy a nádvoria,- parcela C - KN č. XXXX/XX, o výmere 174 m², druh zastavané plochy a nádvoria, všetky zapísané na LV č. XXXXX pre k. ú. A. B. , obec C. - A., D. C. E., čo vyplynulo z predmetného listu vlastníctva. Na parcelách č. 447/13 a 447/14 je zezeň a na ostatných parcelách je umiestnená inžinierska stavba - cestná, miestna, účelová komunikácia a ich súčasti. Parcely C - KN č. 444/49, č. 444/50, č. 444/51 a č. 444/52 sa nachádzajú pod cestou a pod chodníkom (ďalej aj „stavby“) v lokalite Rastislavovej ulice a parcely C - KN č. 3496/76 a č. 3496/77 sa nachádzajú pod cestou a pod električkovou traťou (ďalej aj „stavby“) v lokalite ulice Alejová. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporu sporné. Pokiaľ ide o parcely C - KN č. 447/13 a č. 447/14 žalovaný doručil súdu fotokópiu popisnej

časti geometrického plánu č. 25/2021, G1 - 960/2021, ktorý si nechal vyhotoviť a zapísať, a z ktorého vyplýva rozsah zriadenia vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. u parcely C - KN č. 447/13 - 63 m² a u parcely C - KN č. 447/14 - 22 m² (viď časť „C“ LV č. XXXXX pre k. ú. A. B.), pričom ide o pozemky, kde je zriadená zeleň.

4. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že žalovaný neužíva časť parcely žalobcu č. 447/13 nad rozsah 63 m² a parc.č. 447/14 nad rozsah 22 m², ktoré sú súčasťou záhradkárskej osady a užívajú ich členovia záhradkárskej osady, nie žalovaný. V tomto smere žalovaný namietol svoju pasívnu vecnú legitimitáciu a súd sa s touto námietkou z týchto dôvodov stotožnil.

5. Pokiaľ ide o verejnoprospešné stavby, nachádzajúce sa na pozemkoch vlastnícky patriacich žalobcovi, tieto vystaval štát (resp. štátna socialistická organizácia) a do majetku žalovaného prešli v zmysle zák.č. 138/1991 Zb. ku dňu jeho účinnosti.

6. Na základe písomných protokolov zo dňa 11.1.1993 a zo dňa 26.8.1993 o prechode nehnuteľného majetku, uzatvorenými podľa zákona č. 138/1991 Zb. (dôkazy v spise) súd prvej inštancie ustálil, že boli na žalovaného delimitované (v doručených prílohách Protokolov presne vymedzené mestské komunikácie 1. triedy - F., G., H., A. I., B. G., I. C., J., K., K. F. L.) miestne komunikácie (cesty, chodníky, parkoviská) podľa jednotlivých obvodov (podľa doručenej prílohy Protokolu ide o mestské komunikácie obvodu č. 15 - Juh) a taktiež električkové (kofajové) trate Barca, F., M. F. a nástupné ostrovčeky a chodníky. Keďže miestne komunikácie (cesty chodníky, parkoviská) ako stavby nie sú evidované v katastri nehnuteľností, každú v minulosti evidoval a aj v súčasnosti eviduje ich vlastník resp. správca komunikácií v tzv. passpote (evidenčnej karte). Žalovaný doručil súdu ako dôkaz súčasný a pôvodný passport stavieb (v spise dôkaz Opis karty majetku s prílohami) na Alejovej a Rastislavovej ulici, ktoré obsahujú podrobné popisné, evidenčné a účtovné údaje o stavbách, vrátane pôvodného situačného nákresu. Účelom zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí bolo ustanoviť, ktoré veci z majetku Slovenskej republiky prechádzajú do vlastníctva obcí a taktiež upraviť majetkové postavenie a hospodárenie obcí. Dátum delimitácie tohto majetku štátu na žalovaného (vrátane predmetných stavieb - 11. 01. 1993) je uvedený v novom passpote stavby (v Opise karty majetku). Žalovaný prevzal evidenciu predmetných stavieb po štáte, ktorý ich vystaval a odovzdal do užívania.

7. Súd prvej inštancie mal za to, že miestne komunikácie a chodníky prešli z vlastníctva štátu do vlastníctva žalovaného na základe zák.č. 138/1991 Zb., pričom ich výstavba bola realizovaná v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi.

8. Po právnom posúdení veci v zmysle článku 20 ods. 1,4 Ústavy SR, § 123, § 124. § 128 ods. 1,2, § 151n ods. 1, § 151o ods. 1, § 151p ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1,2, § 2 ods. 1 až 4, § 3 ods. 1,3,4, § 4 ods. 1,2 zák.č. 66/2009 Z.z., § 2 ods. 1 až 3, 7 zák.č. 138/1991 Zb., článku 11 ods. 1,4, Listiny základných práv a slobôd, dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť z dôvodu premlčania nároku žalobcu.

9. Na predmetný právny vzťah súd prvej inštancie aplikoval zák.č. 66/2009 Z.z. vychádzajúc z toho, že na predmetných pozemkoch sa nachádzajú miestne komunikácie, chodníky a verejná zeleň, ktoré vystaval štát, resp. štátna socialistická organizácia a do majetku žalovaného prešli v zmysle zák.č. 138/1991 Zb. ku dňu jeho účinnosti. Žalobcovi tak vzniklo zo zákona právo zodpovedajúce vecnému bremenu, obsahom ktorého je držba a užívanie pozemkov vo vlastníctve žalobcu, ktoré žalovanému zakladá právny titul k ich užívaniu.

10. Predmetom konania bolo posúdenie, či žalobcovi patrí náhrada za žalovaným užívané nehnuteľnosti, a ak áno, aká je výška tejto náhrady a či táto náhrada má byť jednorázová alebo opakovaná.

11. S poukazom na aktuálnu rozhodovaciu prax (uznesenia NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018, 89Cdo/17/2019 a uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS/539/2020) uzavrel, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vzniká ex lege jednorázovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona, čo vyvracia názor o možnosti priznávania náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným v § 2 a § 3 zák.č. 66/2009 Z.z.

12. Pokiaľ žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu, nakoľko jednorázová náhrada so zriadenie vecného bremena vzniká vlastníčkovi zaťaženého pozemku ex lege ku dňu účinnosti zák.č. 66/2009 Z.z., a tento nárok je podľa neho premlčaný, súd prvej inštancie posúdil túto námietku premlčania ako dôvodnú a uzavrel, že nárok žalobcu na takúto jednorázovú náhradu sa premlčal v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehote, ktorá uplynula 1.7.2012.

13. Nakoľko nárok žalobcu je premlčaný, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

14. Pokiaľ žalobca navrhol prerušiť konanie na pojednávaní dňa 21.11.2022 na základe prísľubu z kancelárie verejného ochrancu práv o podaní návrhu na Ústavný súd SR vo veci vyslovenia nesúlady zák. č. 66/2009 Z.z. s ústavou, súd takémuto návrhu nevyhovел, nakoľko nevzhliadol zákonný dôvod na prerušenie konania z tohto dôvodu aplikujúc ust. § 162 ods. 1 až 3 C.s.p.

15. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 257 C.s.p. a úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi. Uviedol, že nevzhliadol dôvod pre aplikáciu ust. § 257 C.s.p. na daný prípad.

16. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá a výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vytkol súdu prvej inštancie, že nesprávne vyhodnotil dôkazy, keď mal za to, že stavby na pozemkoch žalobcu sú postavené v súlade so zákonom napriek tomu, že žalovaný nepredložil súdu žiadne správne rozhodnutie, ktoré by túto skutočnosť potvrdzovalo. Súd sa nevyporiadal s otázkou legálnosti stavieb. Len v prípade splnenia takejto podmienky súd môže aplikovať svoje právne závery na daný skutkový stav. S poukazom na § 4 ods. 1 zák.č. 66/2009 Z.z. má za to, že predpokladom aplikácie zák.č. 66/2009 Z.z. je, že ide o stavby postavené legálne. Predpoklad, z ktorého súd vychádzal, že predmetné stavby boli povolené a skolaudované podľa príslušných stavebných predpisov, nakoľko inak by na nich desaťročia nemohla premávať mestská verejná doprava je hypotetický, bez riadneho odôvodnenia. Takýto záver je neprijateľný a neakceptovateľný. Plynutie času nie je relevantnou skutočnosťou. Súd sa nevyporiadal s námietkami žalobcu voči doloženým delimitačným protokolom uvedeným v bode 5 a 6 podania zo dňa 16.11.2022, v ktorom uviedol, že žalovaným predložené delimitačné protokoly sú neurčité, nakoľko nešpecifikujú konkrétne stavby, ktoré by mali prejsť do vlastníctva žalovaného. Žalovaný bol vlastníkom stavby komunikácia I. trieda Alejova-vozovka, chodník, parkovisko, uvedenom v opise karty majetku s dátumom zaradenia 29.12.1978 vlastníkom tohto cestného telesa ešte pred účinnosťou zák.č. 138/1991 Zb., preto nemohlo na neho prejsť vlastníctvo na základe osobitného zákona. Žiaden z predložených dôkazov a ani zápis ťarchy na príslušnom LV nie sú dôkazom toho, že stavby boli vybudované v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi. Žalobca bol o zápise ťarchy informovaný len oznámením zo dňa 25.1.2021. Vychádzajúc z rozsudku NS SR sp. zn. 6Sžrk/6/2019, ktorý sa zaoberal zápisom vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z.z. bolo úlohou súdu vyporiadať sa s tým, či návrh na zápis vecného bremena je súladný so zákonnou úpravou. Tiež poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/25/2016 zo dňa 25.9.2019. V tej súvislosti poukázal aj na odborný štvrťročník z oblasti katastra nehnuteľností: expert na kataster nehnuteľností 1/2022 zo dňa 29.4.2022, I. ročník ISSN 2730-0064, článok vecné bremeno podľa zák.č. 66/2009 Z.z. a jeho zápis do katastra nehnuteľností od JUDr. Mgr. Zuzany Lenickej z Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, podľa ktorého je k žiadosti o zápis vecného bremena podľa zák.č. 66/2009 Z.z. potrebné doložiť jednak návrh na zápis vecného bremena, ktorý obsahuje označenie nehnuteľnosti podľa § 42 ods. 2 písm. c/ katastrálneho zákona spolu s číslom overenia geometrického plánu ad 2 listinu preukazujúcu legálnosť stavby, t.j. originál alebo osvedčenú kópiu kolaudačného rozhodnutia v prípade, že takúto listinu nie je možné dohľadať, je možné ju nahradiť ďalšími listinami, napr. územným rozhodnutím, stavebným povolením, prípadne iným dokladom, 3/ listinou preukazujúcou vlastnícke právo žiadateľa – delimitačný protokol. Z tohto dôvodu žalobca považuje zápis Z-12073/2021, ktorým bolo na LV zapísané vecné bremeno v prospech žalovaného za irelevantný, nakoľko žalovaný v katastrálnom konaní žiadnym spôsobom nepreukázal splnenie podmienok pre vznik vecného bremena v zmysle zák.č. 66/2009 Z.z. Príslušný katastrálny úrad konal formalisticky v rozpore s rozhodnutiami súdov. Je povinnosťou súdu právne vyhodnotiť nárok žalobcu tak, ako to vyplýva z uznesenia NS SR sp.zn. 7Cdo 25/2018. Nakoľko sa súd nevyporiadal a argumentáciou žalobcu týkajúcou sa legálnosti stavieb a uznal ničím nepodložené tvrdenie, že stavby sú legálne a tieto spĺňajú podmienky na zriadenie vecného bremena v zmysle zák.č. 66/2009 Z.z., hoci splnenie podmienok nie je preukázané, konal

svojvoľne, v rozpore so správnou úvahou pri hodnotení dôkazov a nevychádzal zo zisteného skutkového stavu.

17. Podaním zo dňa 6.6.2023 žalobca navrhol odvolaciemu súdu prerušiť konanie vzhľadom na vedenie konania na Ústavnom súde SR pod evidenčným číslom 2900/2022 o súlade ust. § 4 ods. 1 a 2 zák.č. 66/2009 Z.z. s ústavou. Ide o ustanovenia zákona, ktoré majú zásadný dopad aj na toto konanie. Preto navrhol prerušiť toto konanie až do právoplatného skončenia konania vedeného pred ústavným súdom.

18. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Poukázal na konanie vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 20C/63/2020, v ktorom žalobca žaloval za skoršie obdobie náhradu za tie isté pozemky. V tomto konaní žalovaný len namietal, že sa nemôže obohacovať na úkor žalobcu, pretože má titul na užívanie predmetných pozemkov v zmysle zák.č. 66/2009 Z.z. Žalovaný doručil súdu dôkazy svedčiace o tom, že predmetné parcely, nachádzajúce sa pod cestou a pod chodníkom v lokalite Rastislavovej ulice a tiež v lokalite ulice Alejová sú zastavané stavby, vybudovanými koncom 70. tých rokov 20. storočia a prešli do majetku žalovaného podľa osobitného zák.č. 138/1991 Zb. Podľa LV č. XXXXX k.ú. Južné mesto žalobca predmetné pozemky nadobudol na základe kúpnej zmluvy zo dňa 6.12.2019, ktorej vklad bol povolený. Žalobca v čase nadobudnutia týchto pozemkov vedel čo kupuje a teda vedel, že na týchto parcelách sa nachádzajú stavby vo vlastníctve žalovaného resp. že tieto parcely sú zaťažené zákonným vecným bremenom.

19. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného uviedol, že poukazovať na iné konanie vedené pod sp. zn. 20C/63/2020 je nenáležité, nakoľko toto s prejednávanou vecou nesúvisí. Uviedol, že sa nestotožňuje s názorom NS SR vyjadreným v uznesení sp. zn. 8Cdo/17/2019, pri ktorom sa najvyšší súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe. Poukázal na rozdielnosť posudzovania obmedzenia vlastníckeho práva podľa zák.č. 66/2009 Z.z. a zák.č. 182/1993 Z.z. Názor, že vlastníckovi pozemkov patrí jednorázová náhrada je ústavne neudržateľný a neakceptovateľný. Nedáva vlastníckovi pozemku žiadnu možnosť domáhať sa usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom zaťaženým zákonným vecným bremenom a ponecháva ich usporiadanie výlučne na dobrej vôli vlastníka stavby. Na podporu poukázal na stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 15.5.2018 a právny názor NS SR vyslovený v uznesení sp. zn. 4MCdo/2/2014.

20. Žalovaný v duplike k vyjadreniu žalobcu zotrval na svojej doterajšej argumentácii. Navrhol nevyhovieť návrhu žalobcu na prerušenie konania.

21. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

22. Žalobca napadol rozsudok z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ C.s.p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

23. Odvolací súd po preskúmaní odvolania zistil, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

24. Odvolací súd dospel k záveru, že súd sa nedopustil nesprávneho procesného postupu, ktorým by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva, konanie netrpí vadou, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie vykonal vo veci potrebné dokazovanie, z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver.

25. Vecne správne a zákonu zodpovedajúce sú dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

26. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 15.5.2024 o 9.45 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 210/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 9.5.2024 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

27. Predmetom tohto konania je nárok žalobcu na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorých je vlastníkom (pozemky zapísané na LV č. XXXXX k.ú. Južné mesto, obec C. – A., D. C. E.), na ktorých sú umiestnené cestné, miestne, účelové komunikácie a ich súčasť (cesty a chodníky v lokalite K. ulice, cesty a električková trať v lokalite ulice F.), pričom tieto „stavby“ prešli do majetku žalovaného v zmysle zák.č. 138/1991 Zb. ku dňu jeho účinnosti.

28. Súd prvej inštancie zamietol žalobu potom, ako nárok žalobcu posúdil titulom finančnej náhrady za vznik vecného bremena v zmysle zák.č. 66/2009 Z.z. a uzavrel, že žalobcovi patrí jednorázová náhrada, ktorá je v danom prípade premlčaná.

29. Odvolací súd tento názor súdu prvej inštancie považuje za správny.

30. K právnemu posúdeniu súdom prvej inštancie daného nároku v súvislosti s aplikáciou zák.č. 66/2009 Z.z. odvolací súd dodáva nasledovné:

31. Podstatou odvolacej argumentácie žalobcu je, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dôkazy pred ním vykonané, keď mal za to, že stavby nachádzajúce sa na pozemkoch žalobcu boli postavené v súlade so zákonom, teda že ide o stavby postavené legálne a následne, že vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ daný nárok posudzoval v zmysle § 4 ods. 1 zák.č. 66/2009 Z.z. Namietal, že predpoklad, z ktorého súd vychádzal, že predmetné stavby boli povolené a skolaudované podľa príslušných stavebných predpisov, nakoľko inak by na nich desaťročia nemohla premávať mestská verejná doprava, je potrebné považovať za hypotetický, neprijateľný a neakceptovateľný. Plynutie času nie je relevantnou skutočnosťou. Súd sa nevyporiadal s námietkami žalobcu, ktorý tvrdil, že žalovaným predložené delimitačné protokoly sú neurčité, nakoľko jasne nešpecifikujú, ktoré konkrétne stavby mali prejsť do vlastníctva žalovaného. Navyše žalovaný bol vlastníkom komunikácie I. triedy na Alejovej-vozovky, chodníka a parkoviska ešte pred účinnosťou zák.č. 138/1991 Zb., preto nie je naplnený predpoklad, že vlastníctvo na žalovaného prešlo až na základe osobitného zákona. Žiaden z predložených dôkazov žalovaným a ani zápis ľarchy na príslušnom LV nie sú dôkazom toho, že stavby boli vybudované v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi. Zápis vecného bremena nebol vykonaný v súlade so zákonom, nakoľko navrhovateľ nepredložil listiny preukazujúce legálnosť stavby, t.j. originál alebo osvedčenú kópiu kolaudačného rozhodnutia. Príslušný katastrálny úrad tak konal prísne formalisticky v rozpore s judikatúrou súdov.

32. Odvolací súd v tej súvislosti uvádza, že zák.č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovo-právnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov zakotvuje, že účinnosťou od 1.3.2009 došlo k zriadeniu vecného bremena na pozemky zastavané komunikáciami. Nemožno pritom prehliadať, že zmyslom tohto zákona bolo usporiadať vlastnícke vzťahy práve k stavbám a iným objektom, ktoré povolené a skolaudované podľa stavebných predpisov neboli, pretože boli postavené na cudzích pozemkoch (nepatriacich štátu, obci, prípadne vyššiemu územnému celku). V danom prípade nebolo pochýb o tom, že predmetné stavby – miestne komunikácie boli vystavané ešte tzv. socialistickou organizáciou a predtým, ako zákonom č. 138/1991 Zb. s účinnosťou od 1.7.2009 prešli do vlastníctva žalovaného (Mesta Košice) boli vo vlastníctve štátu. Ide o nedoriešené právne vzťahy z predchádzajúceho spoločenského režimu a zákonodarca prijatím zák.č. 66/2009 Z.z. ustanovil mechanizmy, akými možno usporiadať medzery vo vlastníckych vzťahoch (viď uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018).

33. Pokiaľ ide o pozemné komunikácie, tieto sú samostatným predmetom právnych vzťahov, ktorých právna úprava sa nachádza v zák.č. 135/1961 Zb. Tento zákon okrem iného upravuje výstavbu, užívanie a ochranu pozemných komunikácií a pôsobnosť orgánov štátnej správy. V zmysle tohto zákona pozemnú komunikáciu tvorí cestné teleso a jej súčasť. Súčasťou diaľnic, ciest a miestnych komunikácií sú všetky zariadenia, stavby, objektív a diela, ktoré sú potrebné pre úplnosť, na zabezpečenie a ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a na zaistenie bezpečnej, rýchlej, plynulej a hospodárnej premávky na nich. Miestne komunikácie v zmysle tohto zákona sú všeobecne prístupné a užívané ulice,

parkoviská vo vlastníctve obcí a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií. Pokiaľ ide o povoľovanie stavieb v zmysle tohto zákona, toto podlieha normám správneho práva a patrí do príslušnosti konkrétnych správnych orgánov. Pokiaľ teda v danom prípade nebola spornou otázka, že miestne komunikácie boli zaradené do siete miestnych komunikácií, nebolo úlohou súdu zamerať dokazovanie na otázku skúmania legálnosti týchto stavieb, teda zamerať dokazovanie na zabezpečenie stavebných, prípadne kolaudačných rozhodnutí príslušných stavebných úradov. K odvolacím námietkam žalobcu je potrebné tiež uviesť, že o tom, že miestna komunikácia bola zaradená do siete miestnych komunikácií sa nevydáva správne rozhodnutie.

34. Pokiaľ ide o odvolacie námietky žalovaného smerujúce k spochybneniu správnosti zápisu vecného bremena na príslušnom LV príslušným katastrálnym úradom v katastrálnom konaní, súd v občianskom súdnom konaní nie je oprávnený preskúmať takýto postup, nakoľko riešenie týchto otázok je predmetom správneho konania. Navyiac v tej súvislosti je potrebné uviesť, že v zmysle § 8 a nasl. vyhl.č. 136/1991 Zb. sieť miestnych komunikácií pre územie obce tvoria všeobecne prístupné a používané pozemné komunikácie, nezaraďené do cestnej siete, ktoré sú okrem iného na území zastavanom alebo určenom na súvislé zastavanie, vzájomne spájajú dve obce (sídľiská) prípadne časti obce (sídľisk pri závodoch) alebo osady a sú pre spojenie dopravne významné. Niet pochyb, že v danej veci ide o práve takýto prípad. V danom prípade nebolo sporným, že predmetné pozemky sa nachádzajú pod cestou a v ochrannom pásme cesty a pod chodníkom v lokalite ulíc K. F. F. v Košiciach. Túto skutočnosť potvrdil samotný žalovaný v odpore voči platobnému rozkazu.

35. Odvolací súd je v danej veci toho názoru, že správne dospel súd prvej inštancie k názoru, že v danom prípade patrí žalobcovi jednorázová náhrada a právo na ňu vzniklo dňom účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z.

36. Právny záver súdu prvej inštancie o jednorazovej forme poskytnutia primeranej náhrady a o okamihu premičania nároku na takúto náhradu je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

37. Právna otázka týkajúca sa formy náhrady už bola vyriešená ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/194/2018 považoval právnu otázku o forme poskytnutia primeranej náhrady v súvislosti s vecným bremenom v zmysle zák.č. 66/2009 Z.z. za obdobnú k tej súvisiacej s vecným bremenom podľa zák.č. 182/1993 Z.z. V takejto aplikácii práva Ústavný súd nevzhliadol neústavnosť (IV.ÚS/539/2020, III.ÚS/68/2019, III.ÚS/340/2021, III.ÚS/272/2022, IV.ÚS/564/2022, IV.ÚS/236/2023, III.ÚS/621/2023). Následne najvyšší súd konzistentne v prípadoch, kde sa posudzovala predmetná forma primeranej náhrady vychádzal výslovne z uznesenia NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018, ktorého časť odôvodnenia týkajúca sa aj aplikácie rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/49/2014 a označil za ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (8Cdo/17/2019, 1Cdo/99/2019, 2Cdo/151/2020, 7Cdo/292/2021, 4Cdo/102/2022). Naposledy tak urobil najvyšší súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Obdo/2/2023. Z uvedeného vyplýva, že primeraná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom vzniknutým podľa § 4 ods. 1 zák.č. 66/2009 Z.z. má povahu jednorazovej náhrady, na ktorú vzniklo právo dňom účinnosti daného zákona, a to navyše tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona.

38. Súd prvej inštancie tak dospel k správne záveru o tom, že nárok žalobcu je potrebné považovať za premičaný, pričom tento svoj názor v rozsudku aj podrobne správne zdôvodnil.

39. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozsudok vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny.

40. Odvolací súd návrhu žalobcu na prerušenie konania nevyhovel, pokiaľ žalobca navrhol odvolaciemu súdu prerušiť konanie z dôvodu vedenia konania pred ústavným súdom o súlade zák.č. 66/2009 Z.z. s ústavou.

41. Podľa § 162 ods. 1 písm. a/ C.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Spomínaný návrh bol rozhodnutím ústavného súdu odmietnutý (PL.ÚS 24/2020).

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi.

43. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).